STÁTNÍ ÚŘAD
INSPEKCE PRÁCE

Robotizace, digitalizace a lidský faktor: nové výzvy BOZP v zemědělství

Státní úřad inspekce práce,, Kolářská 451/13,746 01 Opava
Tel.: 950 179 101, fax: 553 626 672, www.suip.cz

STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE

Orgány inspekce práce a zemědělství

- 8 oblastních inspektorátů;
- inspektoři specializovaní na oblast BOZP a VTZ;
- určeni inspektoři BOZP přímo na sektor zemědělství a potravinářství (2 – 3 na každém OIP);
- Pracovní vztahy, pracovní podmínky a nelegální zaměstnávání jsou kontrolovány průřezově.

STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE

Přestože zemědělství prochází výraznou technologickou transformací a stále častěji využívá autonomní řízení, robotické systémy, satelitní navigaci nebo drony, nadále patří mezi nejrizikovější odvětví lidské práce s vysokou mírou pracovních rizik a závažných pracovních úrazů.

Technologie mohou být bezpečnější než kdy dříve, rozhodující však stále zůstává člověk. To, zda nová technologie riziko odstraní, nebo naopak vytvoří nové, závisí především na znalostech, zkušenostech a odpovědném přístupu těch, kteří s ní pracují.

STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE

- Z pohledu četnosti všech pracovních úrazů dominují kontakty se zvířaty, manipulace s materiálem a úrazy související s pohybem osob po pracovišti. To potvrzuje, že ani moderní technologie dosud nenahradily přímý kontakt pracovníka se zdroji tradičních rizik.

- Přestože se zemědělství technologicky vyvíjí, pracovní úrazy stále vznikají především v situacích, kdy rozhodující roli hraje lidský faktor. Právě zde se ukazuje význam kvalitního školení, odborné způsobilosti a správné organizace práce.

STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE

PRACOVNÍ ÚRAZY V ZEMĚDĚLSTVÍ 2021 - 2025

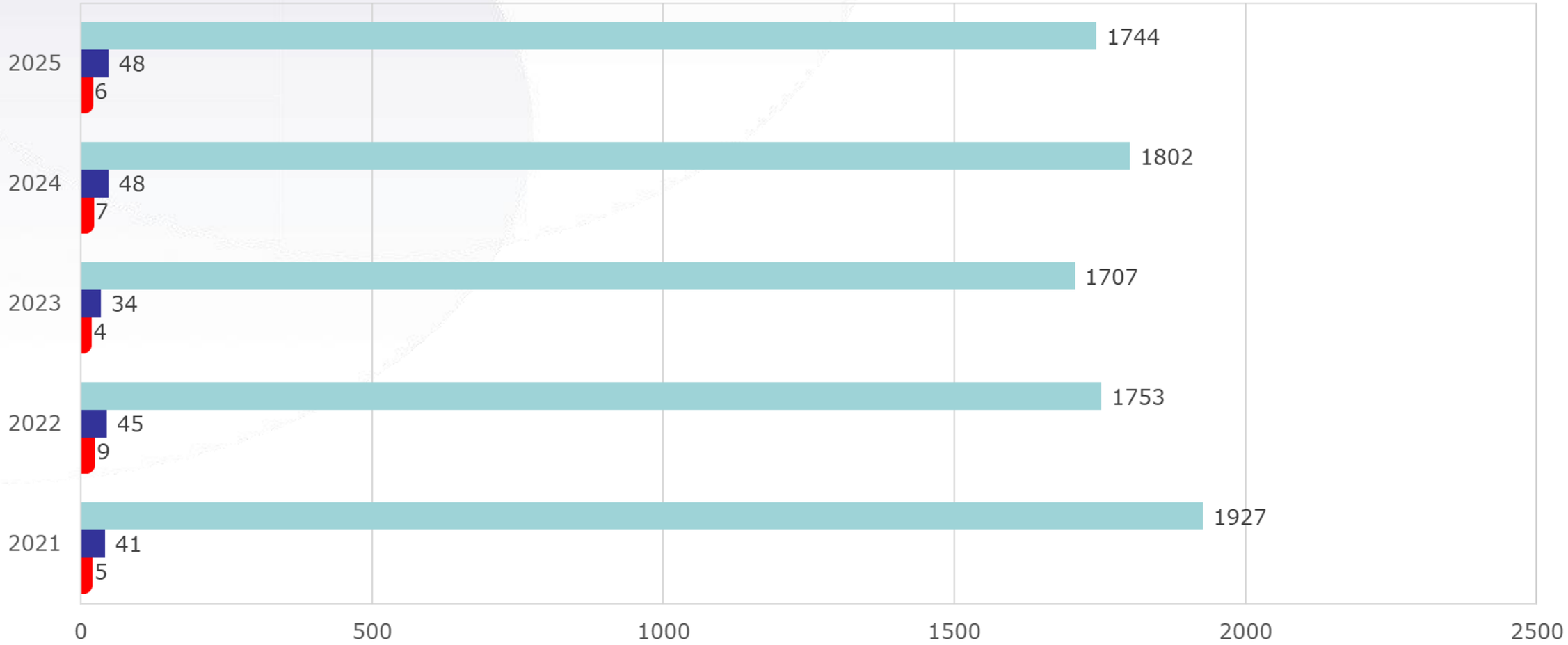

	2021	2022	2023	2024	2025
Ostatní PÚ	1927	1753	1707	1802	1744
závažné PÚ	41	45	34	48	48
smrtelné PÚ	5	9	4	7	6

Ostatní PÚ závažné PÚ smrtelné PÚ

STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE

	Počet smrtelných úrazů	Počet závažných úrazů	Počet ostatních úrazů	Celkem
Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti	2	23	764	789
Pěstování plodin jiných než trvalých	1	25	511	537
Pěstování trvalých plodin		2	114	116
Množení rostlin			55	55
Živočišná výroba	5	26	1732	1 763
Smíšené hospodářství	15	122	6142	6 279
Podpůrné činnosti pro zemědělství a posklizňové činnosti	8	32	655	695
Lov a odchyt divokých zvířat a související činnosti		1	6	7

STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE

Nejčastější zdroje pracovních úrazů v zemědělství

- ✅ práce s hospodářskými zvířaty;
- ✅ manipulace s materiálem a břemeny;
- ✅ pohyb osob po pracovišti;
- ✅ zemědělská technika a mobilní stroje;
- ✅ dopravní prostředky;
- ✅ práce ve výškách;
- ✅ obsluha, čištění a údržba strojů;

STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE

Doporučení pro bezpečné a moderní zemědělství

✅ Investovat do odborné způsobilosti zaměstnanců stejně jako do technologií.

✅ Přizpůsobovat školení novým technologiím a pracovním postupům.

✅ Zaměřit se na praktický výcvik a řešení reálných rizikových situací.

✅ Pravidelně ověřovat znalosti a dovednosti zaměstnanců.

✅ Vytvářet podmínky, ve kterých bezpečnost práce není překážkou výkonu, ale součástí každodenní práce.

STÁTNÍ ÚŘAD
INSPEKCE PRÁCE

Specifika pracovní doby v zemědělství

Státní úřad inspekce práce,, Kolářská 451/13,746 01 Opava
Tel.: 950 179 101, fax: 553 626 672, www.suip.cz

STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE

Pracovní doba - obecná právní úprava

- stanovená týdenní pracovní doba činí zpravidla 40 hodin týdně;
- pracovní dobu lze rozvrhnout rovnoměrně nebo nerovnoměrně;
- délka směny nesmí přesáhnout 12 hodin;
- zaměstnavatel je povinen vést evidenci pracovní doby;
- zaměstnancům musí být poskytována přestávka v práci;
- zaměstnancům musí být poskytovány zákonem stanovené doby odpočinku;
- nepřetržitý denní odpočinek (§ 90 zákoníku práce);
- nepřetržitý odpočinek v týdnu (§ 92 zákoníku práce);

STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE

Zvláštnosti pracovní doby a odpočinku v zemědělství

- práce ve dnech pracovního klidu;
- nerovnoměrné rozvržení pracovní doby;
- nepřetržitý odpočinek v týdnu;
  - § 92 odst. 5 zákoníku práce - zkrácení nepřetržitého odpočinku v týdnu (pouze na základě dohody se zaměstnancem) je možno vyrovnat během 3 týdnů (za tu dobu musí nepřetržitý odpočinek trvat celkem 105 hodin) a u sezónních prací dokonce během 6 týdnů (za tu dobu musí nepřetržitý odpočinek trvat celkem 210 hodin).
  - Ani v případě prací v zemědělství však nesmí být nepřetržitý odpočinek v týdnu nikdy kratší než 24 hodin.

STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE

Zvláštní režim DPP pro sezónní práce v zemědělství

Úprava v zákoně o zemědělství (§ 6 zákona č. 252/1997 Sb.)

- od 1. 4. 2026 zaveden zvláštní režim DPP pro sezónní práce v ovocnářství a při pěstování zeleniny (flexibilnější využití DPP);
- rozsah práce na DPP může dosáhnout až 1 280 hodin;
- DPP lze uzavřít pouze pro období od 1. dubna do 30. listopadu;
- pouze pro vymezené sezónní práce (sklizeň, péče o porost, posklizňová úprava, třídění, skladování, balení a příprava k přepravě při produkci stanovených druhů ovoce a zeleniny);
- pouze pro zákonem vymezené zemědělské podnikatele - podmínky (zemědělský podnikatel dle § 2e zákona o zemědělství a současně v předchozím roce musel být příjemcem podpor vázaných na produkci vybraných druhů ovoce a zeleniny s vysokou či velmi vysokou pracností podle nařízení vlády č. 83/2023 Sb.);

STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE

Kontrolní činnost inspekce práce v oblasti pracovní doby

- existence písemného rozvrhu směn a seznámení zaměstnanců s rozvrhem směn;
- evidence pracovní doby;
- dodržování minimálních dob odpočinku;
- dodržování povolené délky směny;
- poskytování přestávek v práci;
- dodržování stanovených pravidel pro přesčasovou práci;